

- Siyaset ve siyaset Felsefesi Nedir?
- Siyaset Bilimi ve siyaset felsefesi ayrımı
- Siyaset felsefesinin temel kavramları
- Siyaset felsefesinin temel problemleri
- Devlet ve iktidarın kaynağı

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

◆ İnsanlar; istek ve ihtiyaçlarını karşılamak, güven içinde yaşamak adına bir araya gelmiş ve toplumlar oluşturmuştur. Böylece doğal zorluklardan ve diğer toplumların etkilerinden korunmaya çalışmıştır.

◆ İnsanların bir arada yaşamasından ve toplumsal yaşantı üzerine geliştirdiği düşünce ve eylemlerden dolayı, siyaseti ortaya çıkmıştır.

◆ İnsanların etkilediği, oluşturduğu ve değiştirebildiği alanların hepsi aynı zamanda siyasi alandır. Dolayısıyla her insan, farkında olarak veya olmayarak düşünce ve eylemleriyle hayata yön vermekte yani siyaset yapmaktadır.

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

SIYASET NEDİR?

Siyasetin kelime anlamı; idare temek, işleri yoluna koymaktır.

Siyaset: devlet işlerini düzenleme ve yürütme faaliyetidir.

SIYASET FELSEFESİ

Siyasetin özünü, doğasını, amaçlarını, kapsamını, içeriğini ve problemlerini araştıran; siyasal sistemleri devleti ve ideal düzen arayışlarını konu alan bir felsefe disiplindir.

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

ARAŞTIRAN

SORGULAYAN

ELEŞTİREN

**MERAK
EDEN**

DÜŞÜNEN

**SİYASET
FELSEFESİ**

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

UYARI

Siyaset bilimi ve siyaset felsefesinin benzer sorular sorduğu, aynı kavramlarla ilgili çalışmalar yaptığı söylenebilir. Aralarındaki fark ele aldıkları konuya yaklaşım ve kullandıkları yöntemlerde belirginleşir.

SIYASET BİLİMİ

- Siyaset bilimi olanı olduğu gibi açıklamaya çalışır ve iyi, kötü değerlendirmesi yapmaz.
- Nesneldir.
(Bilimsel bir yaklaşımı vardır)
- Pratiklidir.
- Somuttur.

SIYASET FELSEFESİ

- Siyaset felsefesi ideal olanı sorgular ve siyasi konularda ölçüt koyar.
- Özneldir.(ideolojik değildir)
- Teoriktir.
- Soyuttur.
(Bilimsel bir yaklaşımı yoktur.)

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

Siyaset felsefesiyle uğraşmak, insan yaşamını çevreleyen ve şekillendiren önemli görüşler hakkında soru sormaktır. Ne gibi adalet, eşitlik, özgürlük gibi.

Siyaset felsefesiyle uğraşmak toplumsal yaşamda iktidarın kullanması hakkında düşünmek; toplumsal otoritenin temelini araştırmak, iktidarın insanlar arasında nasıl dağıtıldığını çözümlenektir.

Siyaset felsefesi aynı zamanda birlikte nasıl yaşayacağız sorusundan hareketle devletin gereği, ideal düzenin olanağı ve bireyin devletle ilişkisini şekillendiren unsurları sorgular.

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

SİYASET FELSEFESİNİ TEMEL KAVRAMLARI

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

Devlet:

Belirli bir yerde yaşayan insan topluluğunun oluşturduğu siyasal örgütlenmedir.

İktidar:

Toplumı yönetme ve yönlendirme gücüdür. Devleti yönetme yetkisine sahip siyasal otorite.

Sivil Toplum:

Devletin denetimi ve baskısının dışında kendini yönetebilen, sosyokültürel etkinliklerde bulunabilen, özgür ve bağımsız vatandaşlardan oluşan demokratik yapıdaki dernek, vakıf vb. örgütlerdir.

Yönetim:

İktidarı elinde bulunduran kişi ya da grupların toplumu idare etmesidir.

Egemenlik:

Devletin iktidar gücünün kaynağıdır. Devletin, iktidar gücünü hiçbir iç ve dış baskı olmadan kullanmasıdır.

Meşruiyet:

Kamu vicdanına ve yasaya uygun olma demektir. Bir toplumda iktidarı elinde bulunduranların yönetme hakkının bulunduğu, yönettikleri toplumca kabul edilmesidir.

Hukuk:

Bir toplumda insan ilişkilerini düzenleyen, yaptırım gücünü devletten alan yazılı kurallar sistemidir.

Birey

Kendisini başkalarından ayıran, kendine özgü bir kimliği olan tek tek toplumsal insandır.

Toplum

Belirli bir bölgede bir arada yaşayan, ortak bir kültürü paylaşan ve gereksinimlerini karşılamak için birbirleriyle ilişki kuran insanlardan oluşan bütündür.

Hak

Yasalarla bize tanınmış yetkilere yada sunulmuş seçeneklere hak denir.

Bürokrasi

Hiyerarşik bir biçimde örgütlenmiş, çeşitli kurallara göre çalışan, yetkilerin görevle belli olduğu, rasyonel iş bölümü ve uzmanlaşmanın önemli olduğu yapıdır.

Adalet

Herkesin hakkının verilmesini ifade eder.

İnsan Hakları

Tüm insanların insan oldukları için doğuştan sahip oldukları, devredilemez ve vazgeçilemez haklardır.

Demokrasi

Halkın kendisini yönetecek kişileri kendi oylarıyla seçtiği yönetim biçimidir. Demokrasinin temel ilkeleri özgürlük, çoğulculuk ve eşitliktir.

Laiklik

Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasıdır.

BİREYİN TEMEL
HAKLARI NELERDİR?

SİVİL TOPLUMUN ANLAMINI
NEDİR?

BÜROKRASİDEN
VAZGEÇİLEBİLİR Mİ?

EGEMENLİĞİN KULLANILAN
BİÇİMLERİ NELERDİR?

MEŞRUIYETİN ÖLÇÜTÜ
NEDİR?

İKTİDAR KAYNAĞINI NEREDEN
ALIR?

İDEAL BİR DEVLET DÜZENİNİ
OLABİLİR Mİ?

SİYASET FELSEFESİNİN TEMEL PROBLEMLERİ

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

BİREYİN TEMEL HAKLARI NELERDİR?

İnsanın insan olması nedeniyle doğuştan sahip olduğu dokunulamaz, vazgeçilemez temel haklardır.

Kişisel Haklar: Yaşama hakkı, konut dokunulmazlığı, kişi hürriyeti, güvenliği, özel hayatın gizliliği, yerleşme ve seyahat, din, vicdan, düşünce ve kanaat özgürlüğü gibi

Sosyal ve Ekonomik Haklar: Ailenin korunması, eğitim ve öğrenim, çalışma hakları, ücret, adalet, sağlık, çevre ve konut hakkı, sosyal güvenlik, tüketici hakları gibi.

Siyasi Haklar: Seçme, seçilme hakkı, grev hakkı, siyasi parti kurma, siyasi partiye katılma hakkı gibi.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

BİREY-DEVLET İLİŞKİSİ

BİREY

Kendisini başkalarından ayıran, kendine özgü bir kimliği olan tek tek toplumsal insandır.

DEVLET

Belirli bir yerde yaşayan insan topluluğunun oluşturduğu siyasal örgütlenmedir.

Birey mi devlet için vardır, yoksa devlet mi birey için vardır?

Devletin güvenliği mi önce gelir yoksa bireylerin temel hak ve özgürlükleri mi?

Devletin güvenliği adına bireylerin temel hak ve özgürlükleri sınırlanmalı mıdır?

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

"Birey mi devlet için vardır, yoksa devlet mi birey için vardır?" sorusuna, kimi düşünürler devlet olmadan bireyin hayatını idame ettiremeyeceğinden yola çıkarak devletin öncelikli olduğunu, yani "Devlet varsa birey de vardır." anlayışını savunmuştur. Örneğin, Machiavelli bu düşüncede olan biridir. Onun düşüncesi, "Amaca giden her yol meşrudur." sözünde anlamını bulur. Ona göre, devlet yöneticisi, siyasi gücünü korumak için ahlaka aykırı hareket edebilir, gerektiğinde zalimce, insafsızca davranabilir. Yine Hegel'e göre, devlet, gerek bireyler gerekse sivil toplumdan daha üstündür.

Kimileri de bu görüşlerin aksini savunur. Onlara göre, devletin varlık nedeni bireydir; "Birey varsa devlet vardır." düşüncesindedir. Örneğin, J. Locke bu görüşe yakın düşüncelere sahiptir.

"Devletin güvenliği mi önce gelir yoksa bireylerin temel hak ve özgürlükleri mi? Devletin güvenliği adına bireylerin temel hak ve özgürlükleri sınırlanmalı mıdır?" soruları karşısında, şu sorunlar ortaya çıkmaktadır; devletin güvenliğinin artırılması durumunda bireylerin temel hak ve özgürlükleri azalır. Bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin genişletilmesi durumunda ise devletin güvenliği tehlikeye girebilir. Bu açıdan bakıldığında devletin güvenliği ile bireyin temel hak ve özgürlükleri rakip durumdadırlar. Siyaset tarihi bu düşüncelerin her ikisine de tanık olmuştur

**ÇIKMIŞ
SORULAR**

TYT-2019

?

?

SORU

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

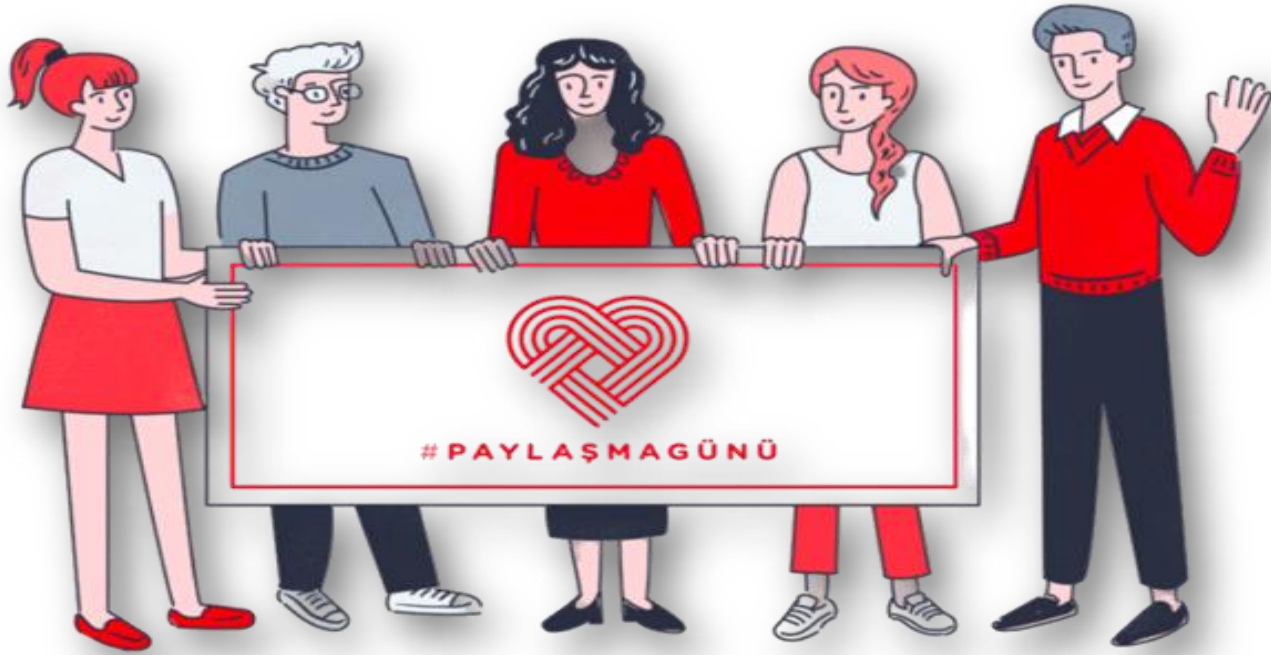
PARÇA

Parçada-Devlet ve birey arasındaki ilişki sorgulanmış

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

SİVİL TOPLUMUN ANLAMİ NEDİR?

- Sivil toplum, bireylerin siyasi otoriteye karşı kendi haklarını, özgürlüklerini savunabilmek için örgütlendikleri demokratik yapılardır.
- Sivil toplumlar aynı zamanda bir toplumda demokratikleşmenin göstergesidirler.
- Vakıflar, dernekler, sendikalar ve odalar sivil toplum kuruluşlarına örnektirler.

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

SİVİL TOPLUM

Devletin otoritesi altında varlık gösterir, uygulamaları yasalara uygundur ancak devletin etki, baskı ve yönlendirmesinden bağımsız, toplumun kendi kendisini yönlendirmek, çıkarlarını savunmak amacıyla gönüllülük esasına dayalı olarak kurulmuş örgütlenmelerdir.

Sivil toplumun başlıca işlevleri şunlardır:

Toplumda demokratik anlayışın gelişmesine katkı sağlar.

Bireylerin hak ve çıkarlarını, istek ve kaygılarını dile getirir.

Bireylerin temel hak ve özgürlüklerini baskılardan korur.

Hakların korunması için alınacak siyasi kararlarda etkili olur.

Çevre gibi konularda kamuoyu oluşturarak halkı duyarlı hale getirir.

Ekonomi, sağlık, eğitim gibi konularda ihtiyaç içinde olanlara yardım eder.

FELSEFE

TYT-AYT KAMPI

BÜROKRASİDEN VAZGEÇİLEBİLİR Mİ?

- Bürokrasi devlet işlerini yöneten devlet memurlarının hiyerarşik (aşamalı) olarak sıralanmasıyla oluşan yapıdır. Bu bürokratik yapı içerisinde çalışan memurların her birinin yetki, görev ve sorumlulukları farklıdır. Bürokrasinin genişlemesi iş bölümü ve uzmanlaşmayı arttırır.
- Ne var ki bürokrasinin bu genişlemesi yönetimde kuralcılığın, katıcılığın, gereksiz biçimsel işlerin, ağır işleyişin beceriksizliğin nedeni olarak gösterilmektedir.
- Max Weber'e göre tüm eleştirilere rağmen bürokrasinin gerekli ve vazgeçilemez olduğunu savunur. devlet örgütlenmesi bürokrasiyi gerektirir.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

EGEMENLİĞİN KULLANILAN BİÇİMLERİ

NELERDİR?

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

NELERDİR?

EGEMENLİĞİN KULLANIŞ BİÇİMLERİ

GELENEKSEL EGEMENLİK

Otoritenin kaynağı gelenek ve
göreneklerdir.
Gelişime kapalı yada statik
toplumlarda görülür.
Bu toplumlarda egemenlik babadan
oğula geçer. Ör: Padişahlık

KARİZMATİK EGEMENLİK

Otoritenin kaynağı liderin
karizmasıdır. Doğuştan getirdiği
yetenekleridir. karizma tanrı
vergisi bir lütuftur.
İktidarın kaynağı liderdir.
Ör: Hz. Muhammed, Atatürk gibi.

DEMOKRATİK EGEMENLİK

Otoritenin kaynağı yazılı
kurallardır. (Anayasa)
Yöneticiler kurallara göre seçilir.
Seçimle iktidara gelirler
Akla ve hukuka dayanır. kuvvetler
ayrılığı vardır.

FELSEFE

TYT-AYT KAMPI

ÇIKMIŞ SORULAR

AYT-2019

?

?

Bu parça siyaset felsefesinin
aşağıdaki sorularından hangisi ile
ilişkilendirilebilir?

C) Egemenliği kullanmanın koşulu
nedir?

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

Meşruiyetin Ölçütü Nedir?

- İktidarın meşruiyeti sorunu, iktidarın kaynağı sorunuyla ve bireylerin devlete itaat etme nedeniyle yakından ilişkilidir.
- Meşruiyet, iktidarın eylemlerinin yasalara, hukuka uygun olarak sürdürülmesini ifade eder. Ancak toplumsal düzenin yasal olması yeterli değildir; toplumsal düzen, aynı zamanda meşru görünmelidir.
- Bireyin, korku içinde yaşayan bir uyruk olarak değil, ikna olmuş bir yurttaş, özgür bir birey olarak toplumsal normları kendisinin normları diye algılaması da zorunludur. İnsanın bu normları içselleştirmesine, “rıza” ya da “meşrulaştırma” denir.
- Bu açıdan meşruiyet, devletin varlık nedeninin halkın rızasına ve onayına dayanmasını ifade eder. Yani siyasal iktidarın varlık nedeni, halk için makul veya kabul edilebilir olmalıdır. Eğer halk devleti makul ve kabul edilebilir görmezse, rıza göstermezse, onaylamazsa siyasal iktidarın emir, yasa ve diğer uygulamalarına uymaz, itaat etmez.

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

İKTİDAR KAYNAĞINI NEREDEN ALIR?

KORUNMA İHTİYACI

İnsanlar korunmak ve temel, sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için devlete ihtiyaç duymuşlardır. Temsilcileri: Platon, Aristo Farabi

TANRI

Devletin kaynağı, iktidarın kaynağı Tanrı'dır. İktidar yeryüzünde Tanrının temsilcidir. Temsilcileri: S. Augustinus, T.Aquinas

ORTAK İRİDE

İktidar kaynağı, toplumu oluşturan bireylerin birlikte yaşama isteğinin "ortak akıl" etrafında sözleşmeye dayalı olarak ortaya konmasından alır. Meşruiyetin ölçütü de halkın ortak özgür iradesidir. Temsilcileri: T.Hobbes, J.locke,,J.J.Rousseau

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

DEVLET NASIL ORTAYA ÇIKMIŞTIR?

İki farklı görüş söz konusudur.

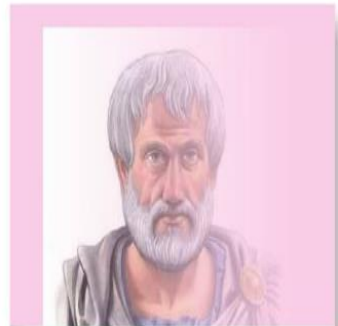
1. Devlet doğal düzenin devamında kendiliğinden olmuştur.
2. Devlet doğal düzenin tehlikesinden korunmak isteyen insanların aralarında uzlaşmasıyla oluşmuştur.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

DEVLETİN DOĞAL BİR VARLIK OLDUĞUNU SAVUNANLAR

- Devlet doğadaki düzenin devamıdır.
- Devlet diğer canlılar gibi doğal bir varlıktır.
- Büyük bir organizmadır.
- En önemli temsilcileri: Aristoteles, Farabi, İbn-i Haldun, Platon'dur.

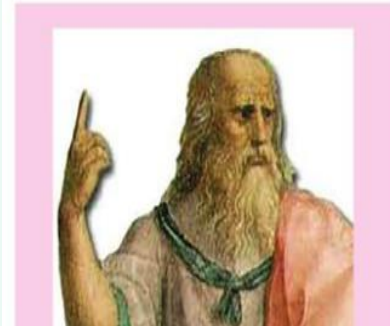
ARİSTOTELES

FARABİ

İBN-İ HALDUN

PLATON

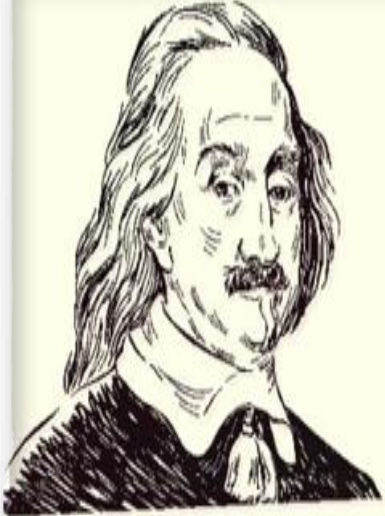
FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

DEVLETİN YAPAY OLDUĞUNU SAVUNANLAR

Devlet insanlar tarafından sonradan oluşturulmuş yapay bir varlıktır. Doğal durumda yaşayan insanlar birbirlerine zarar verdikleri için bir uzlaşmayla, sözleşmeyle devlet kurumunu kurmuşlardır. Temsilcileri: T.Hobbes, J.Locke, J.J.Rousseau

Hobbes, devlet öncesi dönemi düzensiz ve adaletsiz bir dönem olarak görür ve bu durumu "doğa durumu" adını verir. Doğa durumu herkesin herkesle savaşını içerdiğinden böyle bir yaşam herkes için kısa, kötü ve acımasızdır. Herkesin zarar gördüğü böyle bir yaşamı, adaletli ve düzenli bir toplumsal yaşama dönüştürmenin tek yolu, bireyin uzlaşma sonucu oluşturulmuş yasaları çiğnemekte çıkarının olmadığı bir durum yaratmaktır. Bunun için bireyler aralarında anlaşarak gücü merkezi bir otoriteye devretmelidirler. Böylece devlet ortaya çıkar.

FELSEFE

TYT-AYT KAMPI

John Locke, liberal fikirleriyle dikkat çeker. Locke'a göre, devletin yokluğu durumu insanlara öyle fazla zarar verir ki, bireyler toplum ve düzeni yaratmak için gönüllü olarak bir araya gelirler. Ona göre, toplum sözleşmesi özgür insanların bilinçli seçimidir. Halkın haklarının garanti altına alınmasının en etkili yoludur. Locke'a göre devlet kendisine halk tarafından verilmiş yetkiyi kötüye kullanıp despotlaşır, o yönetimi devirip yerine işini layığıyla yapacak bir yönetim getirmek halkın ahlaki hakkıdır.

Rousseau, toplumu onu oluşturan kişilerin iradesinden farklı ve halkın bu genel iradeye tamamen boyun eğmek zorunda oldukları, kolektif bir varlık olarak düşünür. Ona göre insanlar doğuştan iyi olmalarına karşın, büyürken toplum tarafından bozulmaya maruz kalırlar. İnsan doğuştan ahlaka ve düzene yatkındır, bu durum onu bir düzen arayışına iter. "Soylu vahşi" uygarlaşır. Ancak uygarlık insanı çürütür. Bu durumda yapılması gereken uygarlığı uygarlaştırmak, genel iradeyi hâkim kılacak bir sözleşmeyi mümkün kılmaktır.

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

MSÜ-2019

?

?

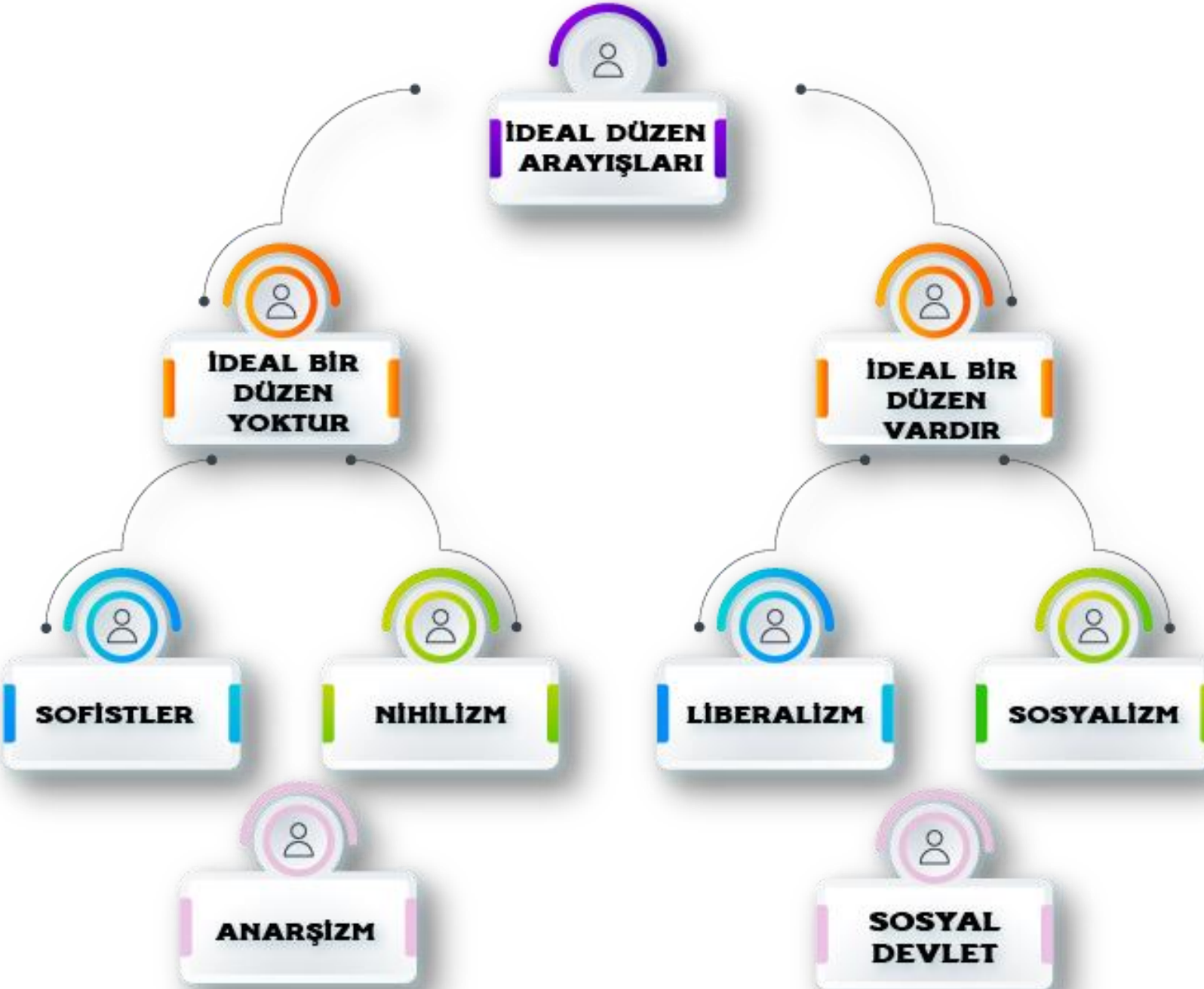
Brutus'un bu parçadaki görüşleri,
devletin kaynağı ile ilgili
aşağıdakilerden hangisini
vurgulamaktadır?

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

İDEAL DÜZENİN OLABİLECEĞİNİ REDEDEDEN YAKLAŞIMLAR

SOFİSTLER

Sofistlere göre devlet yapay bir kurumdur ve doğal yaşama terstir. Sofist Protagoras göre «insan herşeyin ölçüsüdür.» her insanın farklı istek ve amaçları vardır. bu yüzden herkesi mutlu edebilecek ve herkesin üzerinde uzlaşabileceği bir devlet düzeni yoktur.

NIHİLİZM

Nihilistlere göre her türlü otorite insanın doğasına aykırıdır. Çünkü insanın doğasına ters düşer, özgürlüğünü kısıtlar. Bu nedenle nihilistler devleti ve toplumsal düzeni reddederler. Toplumsal kötülüklerin temeli, insanların özgür olmamalarından kaynaklanır. Bu nedenle insan özgürlüğünü sınırlayan değer, kurum ve her türlü düzen yıkılmalıdır.

ANARŞİZM

Tüm baskıcı kurumların kaldırılmasını bu arada devletin de kaldırılması gerektiğini savunan anarşizme göre devlet gereksiz bir kurumdur. İnsanlar devlet olmadan daha adil ve mutlu yaşayabilirler. bu düşüncelerine bağlı olarak ideal bir düzen de yoktur.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

İDEAL DÜZENİN OLABİLECEĞİNİ SAVUNAN YAKLAŞIMLAR

1

LIBERALİZM

- ▶ Özgürlüğü Temele alan bir yaklaşımdır.
- ▶ Birey her alanda özgür olmalıdır.
- ▶ Liberalizm bireyciliği, özgürlüğü, hukukun üstünlüğünü, serbet piyasa ekonomisini ve birey karşısında devlet gücünün sınırlandırılmasını temel alarak ideal düzene ulaşabileceğini savunur.
- ▶ Temsilcileri Smith, J.Locke, J.S.Mill

2

SOSYALİZM

- ▶ İdeal düzeni belirleyen en temel ölçüt eşitliktir.
- ▶ Liberalizmin özgürlük fikrine karşı çıkmışlardır. çünkü ekonomik anlamda özgürlük büyük eşitsizlikler doğurmuştur.
- ▶ İdeal toplum, insanların ekonomik, siyasal ve toplumsal bakımdan eşit haklara sahip olduğu sınıfsız bir toplumla mümkün olur.
- ▶ Temsilcileri: S.Simon, R.Owen, K.Marx

3

SOSYAL DEVLET

- ▶ İdeal bir düzen hem eşitlikle hemde özgürlükle sağlanır.
- ▶ Ne tek başına özgürlük nede tek başına eşitlik ideal bir düzenin kurulmasını sağlar. ideal düzenin ilkesi adalettir.
- ▶ Liberalist sistemde egemen sınıfların doğması eşitsizliğe neden olmuş, sosyalist sistemde ise insan özgürlüğü kısıtlanmıştır. Bu yaklaşım ikisinin eksikliğini gidermek için sosyal hukuk devletini önermiştir.
- ▶ Temsilcisi: John rawls'tır.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

ÖNEMLİ

- ❖ Özgürlüğü temel alan (liberalist) yaklaşım ve eşitliği temel alan yaklaşımlar toplumlarda uygulanmıştır. Ne var ki bu yaklaşımlar toplumu bütünüyle mutlu edememiştir. Özgürlüğü temel alan yaklaşımın uygulanmasında her alanda özgürlük uygulanmıştır. Fakat bu küçük bir azınlığın zengin, toplumun çoğunluğunun yoksul olmasına neden olmuştur. Bireysel çıkarlar sonuçta genel (toplumsal) çıkarları gerçekleştirir ilkesi de doğrulanmamıştır.
- ❖ Eşitliği temel alan yaklaşımda da özgürlüğün olmadığı özgürlüğün kısıtlandığı noktada eleştiriler olmuştur. Eşitlikle özgürlük bir bütünün iki parçası gibidir. Eşitlik artarsa özgürlük azalır; özgürlük artarsa eşitlik azalır. Özgürlüğün olmadığı yerde eşit hakka sahip köleler yaratılır.
- ❖ Ayrıca çağımızda ideal bir düzen için eşitlik ve özgürlük kavramlarının yanında adalet ilkesinin de olması gerektiği düşünülmeye başlamıştır.

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

İDEAL DÜZENİN OLABİLECEĞİNİ SAVUNAN YAKLAŞIMLAR

1

LIBERALİZM

- ▶ Özgürlüğü Temele alan bir yaklaşımdır.
- ▶ Birey her alanda özgür olmalıdır.
- ▶ Liberalizm bireyciliği, özgürlüğü, hukukun üstünlüğünü, serbet piyasa ekonomisini ve birey karşısında devlet gücünün sınırlandırılmasını temel alarak ideal düzene ulaşabileceğini savunur.
- ▶ Temsilcileri Smith, J.Locke, J.S.Mill

2

SOSYALİZM

- ▶ İdeal düzeni belirleyen en temel ölçüt eşitliktir.
- ▶ Liberalizmin özgürlük fikrine karşı çıkmışlardır. çünkü ekonomik anlamda özgürlük büyük eşitsizlikler doğurmuştur.
- ▶ İdeal toplum, insanların ekonomik, siyasal ve toplumsal bakımdan eşit haklara sahip olduğu sınıfsız bir toplumla mümkün olur.
- ▶ Temsilcileri: S.Simon, R.Owen, K.Marx

3

SOSYAL DEVLET

- ▶ İdeal bir düzen hem eşitlikle hemde özgürlükle sağlanır.
- ▶ Ne tek başına özgürlük nede tek başına eşitlik ideal bir düzenin kurulmasını sağlar. ideal düzenin ilkesi adalettir.
- ▶ Liberalist sistemde egemen sınıfların doğması eşitsizliğe neden olmuş, sosyalist sistemde ise insan özgürlüğü kısıtlanmıştır. Bu yaklaşım ikisinin eksikliğini gidermek için sosyal hukuk devletini önermiştir.
- ▶ Temsilcisi: John rawls'tır.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

**ÇIKMIŞ
SORULAR**

TYT-2018

?

?

SORU

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

PARÇA

Parçada-Rawls'ın görüşleri verilmiş

FELSEFE

**TYT-AYT
KAMPI**

GELECEK TASARIMLARI

Gelecek tasarımları, gerçekleşmesi arzu edilen veya gerçekleşmesinden endişe duyulan hayali toplum ve devlet kurgularıdır. Bu anlamda iki tür gelecek tasarımdan söz edilebilir. İyi ve güzel bir hayatın mümkün olduğunu tasarlayanlar ile kötü ve karamsar bir geleceği kurgulayan ütopyalar. Yani istenen ve istenmeyen ütopyalardan diye ikiye ayırabiliriz.

ÜTOPYA

İnsanlığın geleceğini, olması istenen biçimiyle kurgulayan eserlerdir. Ulaşması arzu edilen bir toplum modelini konu edinirler. Ütopyalar var olan toplumsal düzeni eleştirirler. terilir.

DİSTOPYA

İnsanlığın geleceğini karanlık, korku dolu ve baskılamış bir toplum modeliyle kurgulayan eserlerdir. Özellikle 20. yüzyılda yaşanan büyük savaşlar, felaketler, nükleer silahlardan dolayı geleceği karamsar hayal eden eserler ortaya çıkmıştır.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

ÜTOPYALAR

1

İSTENEN ÜTOPYALAR

- Platon- İdeal Devlet
- Farabi - Erdemli Şehir
- T. Moore-Ütopya
- Campanella-Güneş Ülkesi
- Bacon - Yeni Atlantis

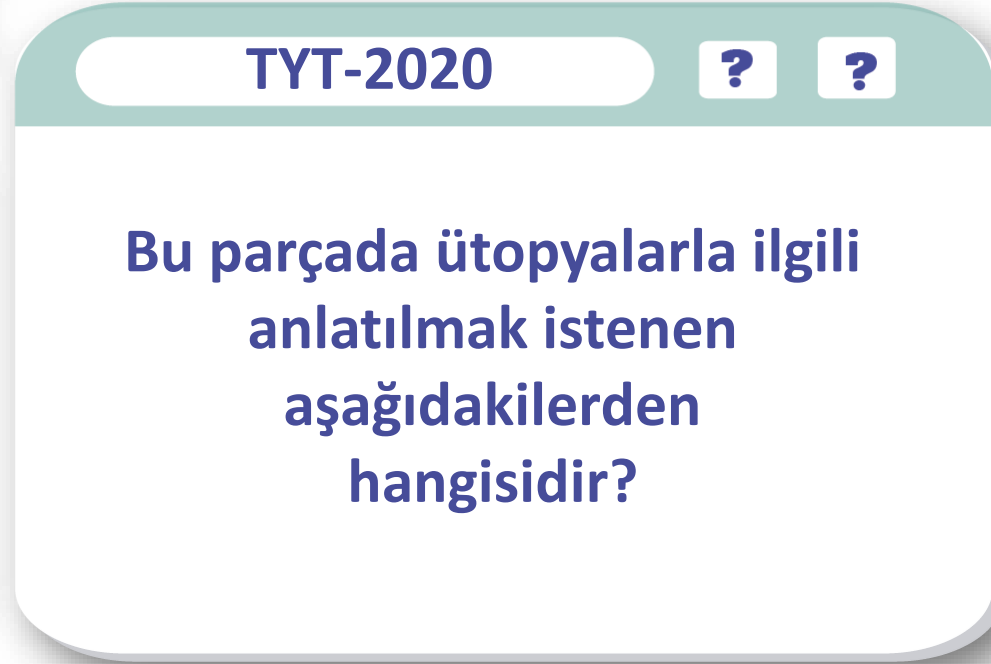
2

İSTENMEYEN ÜTOPYALAR

- A.Huxley- Cesur Yeni Dünya
- G.Orwell-1984

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

İSTENİLEN

ÜTOPYALAR

FELSEFE

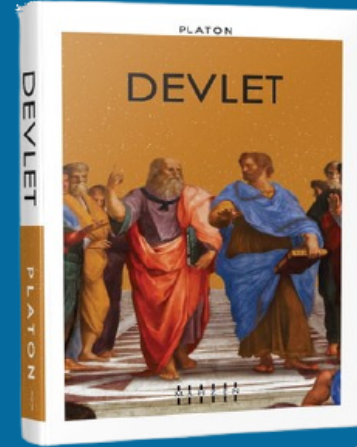
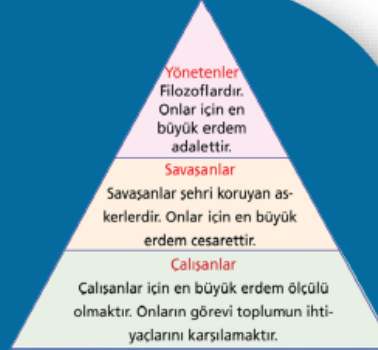
**TYT-AYT
KAMPI**

PLATON-DEVLET

Bu devlette insanlar üç sınıfa bölünmüştür; Çalışanlar (çiftçiler, zanaatkarlar), bekçiler (askerler) ve yöneticiler(bilginler özellikle filozoflar). İşçi sınıfı çalışıp üretimde bulunarak devletin maddi ihtiyaçlarını karşılar. Bekçiler sınıfı toplum içinde güvenliği ve dışarıya karşı devletin varlığını savunur. Yöneticiler sınıfı ise devleti yönetir.

Bu toplumda her sınıfın bir erdemi vardır. İşçi sınıfının erdemi Çalışkanlık, bekçi sınıfının erdemi cesaret, yöneticilerin erdemi ise bilgeliktir. Devlet aynı zamanda bir eğitim kurumudur. Bütün yurttaşlar yeteneklerine göre eğitilirler. Bu ideal devlet anlayışı, bekçiler ve yöneticiler sınıfı için özel mülkiyeti ve aileyi yasaklar. Ancak işçiler için böyle bir yasak yoktur.

FELSEFE

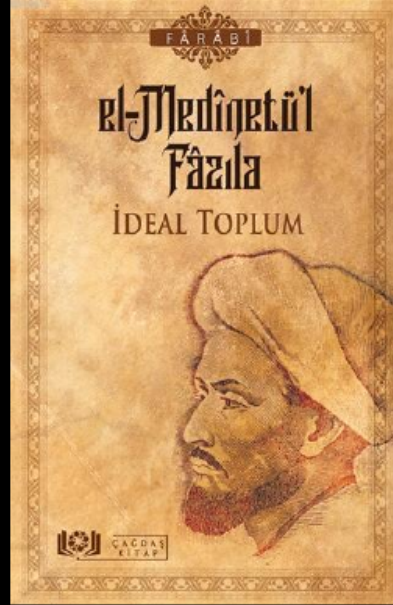
**TYT-AYT
KAMPI**

FARABI - ERDEMLİ ŞEHİR

Farabi'nin ideal toplumunun temelinde erdem yatar. Erdem yardımlaşmadır. Yardımlaşan kent erdemli kenttir. Kentler birbiriyle yardımlaşsa erdemli bir toplum, toplumlar birbirleriyle yardımlaşırsa erdemli bir dünya oluşur. Erdemsiz toplumlar; açgözlü, çatışmacı, mutsuz toplumlardır.

Farabi göre erdemli şehri yöneten idareciler bedenlen ve ruhen sağlam, zeki, öğrenme ve öğretmeyi seven, dürüst, Tanrıdan korkan, adil, çalışkan, dünya malına ve eğlenceye düşkün olmayan kimseler olmalıdır.

Erdemli toplum sağlıklı bir topluma benzer. Bu bedenin bütün organları uyum içerisinde çalışır.

FELSEFE

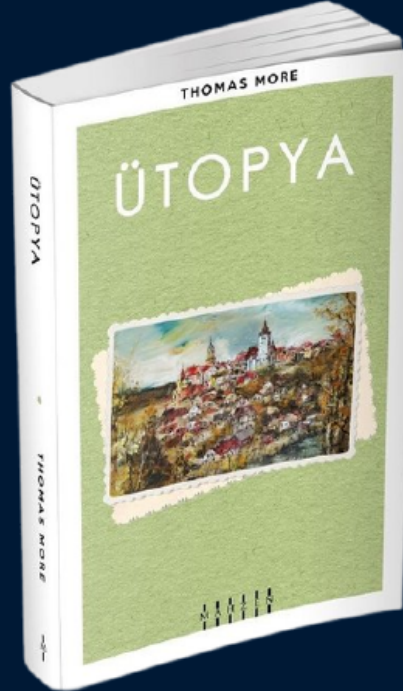
TYT-AYT
KAMPI

T.MORE-ÜTOPYA

"Ütopya" bir adadır ve bu adada 54 büyük kent vardır. Hepsinde aynı dil konuşulur, aynı yasa ve töreler geçerlidir. Hepsinin planı aynıdır. Her aileye bir ev verilmiştir. Aileler evlerini 10 yılda bir kur'a ile değiştirmek zorundadır. özel mülkiyet yoktur. ada halkı parayı bilmez. Aile reisleri ihtiyaçlarını ortak pazar alanlarından ücretsiz karşılar. her aile 20 kişiden oluşur ve aileyi en yaşlı erkek yönetir.

Toplumda herkes eşittir. Herkes aynı elbiseleri giyer. günlük çalışma süreleri 6 saattir. More'a göre devletin amacı topluluğun mutluluğunu sağlamaktır. Eğitim-öğretim zorunlu ve parasızdır, kadın- erkek eşittir, çalışma saatleri azdır, dinde hoşgörü vardır. Genel olarak toplumun iyiliği ön plandadır.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

**ÇIKMIŞ
SORULAR**

MSÜ-2022

?

?

Buna göre aşağıdakilerden
hangisi More'un ideal
toplumunun özelliklerinden biri
değildir?

FELSEFE

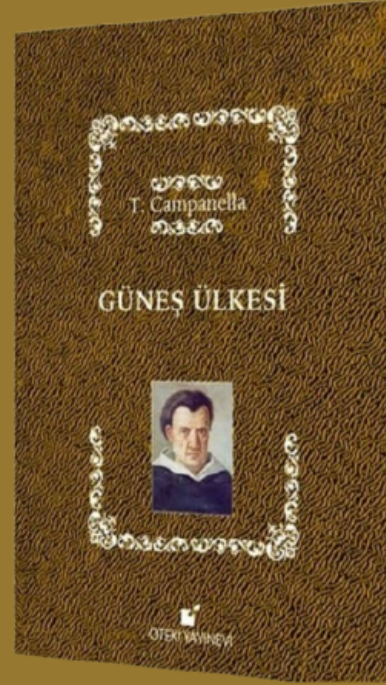
**TYT-AYT
KAMPI**

T.CAMPANELLA GÜNEŞ ÜLKESİ

Ülke geniş ovanın ortasında yedi halkadan oluşmuştur. Ülkenin başında seçimle başa gelen bilge bir rahip bulunur. Buna "Büyük Metafizikçi" denir. Devlet ve din işlerini yönetir. Kesin ve karşı konulmaz yetkileri vardır. Seçtiği üç bakan kendisine yardım eder. Bunlar PON, SİN ve MOR dur. Pon (güç) askerlik, savaş gibi güce dayanan işleri yönetir. Sin (bilgelik) din ve eğitimle ilgilenir. Mor (aşk) sağlık işlerine bakar, kadın- erkek ilişkilerini düzenler.

Güneş ülkesinde özel mülkiyet yoktur. Her şey ortaklaşadır. Birlikte üretilir ve tüketilir. İnsanların ne kendi evleri nede eşleri ve çocukları vardır. çünkü bunlar bencilliği körükler ve toplum sevgisini azaltır. Günde 4 saat çalışılır. Herkes yeteneğine göre iş verilir.

FELSEFE

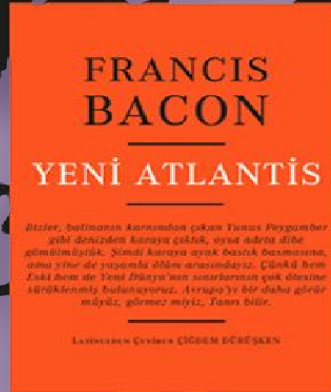
TYT-AYT
KAMPI

F. BACON YENİ ATLANTİS

Bacon bilime dayalı bir devlet kurar. Bu devletin hiç dünya ile bağlantısı olmayacak devlet bir adada kurulacaktır. On iki yılda bir gemi ile diğer ülkeler kişiler yollanacak onlar bilim ve teknik alanındaki ilerlemeleri getirecek.

Adada "bilimler akademisi" adlı örgüt her türlü bilimi ve araştırmayı düzenler. Bilgi temele alınmıştır. Adadaki hayat bilime göre düzenlenmiştir.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

İSTENİLMİYEN

ÜTOPYALAR

FELSEFE

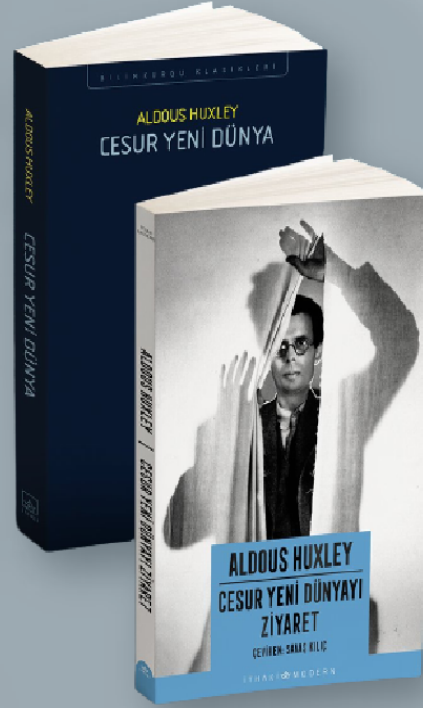
**TYT-AYT
KAMPI**

A. HUXLEY CESUR YENİ DÜNYA

Bu ütopyada bilim ve teknoloji aşırı gelişmiştir. Artık her şey mekanikleşmiş insana özgü değerler ve nitelikler yok olmuştur. Aile ortadan kalkmış tüm çocuklar Kuluçka merkezlerinde üretilmektedirler. İnsanlar Alfalar (zekiler), Betalar (daha az zekiler) ve Epsilonlar (düşük zekalılar) olarak üretilirler. Epsilonlar ağır işler ve ayak işleri yapanlar. Ayrıca sorun çıkaran insanlar "şartlandırma merkezlerine götürülerek sevmek, acımak v.b. insani duygular yok edilerek istenilen biçimde şartlandırılır.

Bilim- teknoloji çok ileri olduğundan yaşlanma yoktur. İnsana özgü düşünme ve duygular yasaktır. Kitaplar yok edilmiştir. Geçmişin bir önemi yok o yüzden müzelere ve tarihe gerek yoktur.

FELSEFE

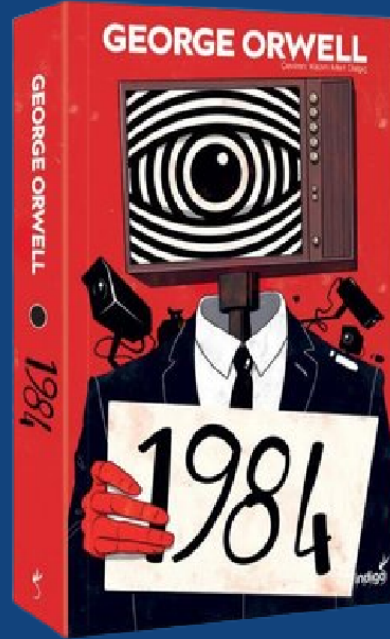
TYT-AYT
KAMPI

G. ORWELL-1984

Bu devlette insan benliğini yok edecek ölçüde zora ve baskıya dayalı baskıcı bir yönetim vardır. Dünyada Okyanusya, Avrasya ve Doğu Asya olmak üzere üç büyük devlet vardır. Üçünün de yaşam biçimi ve koşulları birbirine benzer. Her üçünün de ortak özelliği toplumun zorbalık ve baskıyla yönetilmesidir. Her üçünde de insanlar sindirilmiş, insani duyguları yok edilmiştir. Parti denen bir örgüt yönetimdedir. İktidarını sürdürebilmek için insanları ezici bir baskı altında tutmaktadır. Gerektiğinde işkence edilmektedir.

İnsanlar devletin izni olmadan bir şey yapamazlar. İnsanlara büyük birader seni gözetliyor denilerek korkutulur. Her an öldürülme ve sorgulanma korkusuyla yaşanılır. İnsanların özel alanları dahil her yerleri izlenmektedir. Özgürlük ve eşitlik gibi kavramların hiçbir anlamı yoktur.

FELSEFE

TYT-AYT
KAMPI

FELSEFE GRUBU

TYT-AYT
KONU ANLATIM VE
SORU ÇÖZÜMLERİ

FELSEFE

PSİKOLOJİ

SOSYOLOJİ

MANTIK

